

POSTANOWIENIE

Dnia 28 czerwca 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Anna Kozłowska

w sprawie z wniosku G. W. i innych
przy uczestnictwie C. w P. i innych
o zniesienie współwłasności nieruchomości budynkowej
oraz uzgodnienie treści księgi wieczystej,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 28 czerwca 2018 r.,
na skutek dwóch skarg kasacyjnych uczestników postępowania C. w P. i P. M.
od postanowienia Sądu Okręgowego w G.
z dnia 30 kwietnia 2015 r., sygn. akt XVI Ca [...],

- 1. odmawia przyjęcia do rozpoznania skargi kasacyjnej
uczestnika C. w P.,**
- 2. odmawia przyjęcia do rozpoznania skargi kasacyjnej
uczestnika P. M.**

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. W świetle tej regulacji, cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być wobec tego osiągnięty tylko przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek

o charakterze publicznoprawnym, które będą mogły stanowić podstawę oceny skargi kasacyjnej pod kątem przyjęcia jej do rozpoznania. Na tych jedynie przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. Jednocześnie przypomnieć należy, że Sąd Najwyższy nie jest trzecią instancją sądową i jego rolą nie jest korygowanie ewentualnych błędów w zakresie stosowania czy wykładni prawa w każdej indywidualnej sprawie.

W skargach kasacyjnych złożonych przez uczestników postępowania P. M. i C. w P. jako przesłanki przyjęcie tych skarg wskazano zagadnienie prawne formułując je w obu skargach w dwóch punktach analogicznie przy czym w skardze C. sformułowano zapytanie trzecie, a skardze P. M. powołano się na oczywistą zasadność jego skargi kasacyjnej (art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 4 k.p.c.). W obu skargach powołano się również na przesłankę z art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. jednakże ta przesłanka nie tylko nie została uzasadniona, ale skarżący nie wskazali jakie przepisy wymagają wykładni jako budzące wątpliwości lub wywołują rozbieżności w orzecznictwie sądowym.

Skarżący sformułowali zagadnienia w następującym brzmieniu:

1. „czy w sytuacji gdy właściwy organ władzy publicznej (w tym wypadku Urząd Wojewódzki w [...]) zezwala na oddanie w wieczyste użytkowanie działki gruntu podmiotowi, który nabywa w wieczyste użytkowanie tę nieruchomość celem wzniesienia wielokondygnacyjnego D. z pawilonami rzemieślniczymi (w tym wypadku C.) i w pierwszym etapie inwestycja ogranicza się do wybudowania lokali użytkowych na pierwszej kondygnacji (na parterze), które to lokale zostają sprzedane poszczególnym użytkownikom, po wybudowaniu dalszych kondygnacji i zbyciu na rzecz użytkowników nowo wybudowanych lokali, właścicielem lokali na pierwszej kondygnacji w razie zniesienia współwłasności prawa wieczystego użytkowania przysługują dopłaty od pozostałych nabywców z tytułu uszczuplenia wielkości ich udziałów we współwłasności prawa wieczystego użytkowania”;

2. w razie odpowiedzi twierdzącej, „w jaki sposób powinny być określane wysokości dopłat,

3. czy w sytuacji przedstawionej wyżej zachodziła konieczność uzgodnienia postanowieniem wstępnym treści księgi wieczystej przedmiotowej nieruchomości z rzeczywistym stanem prawnym przez ustalenie posiadania przez uczestników w budynku D. P., udziałów we współwłasności prawa wieczystego użytkowania tej nieruchomości oraz ich wielkości?”

Skarga kasacyjna jest natomiast oczywiście uzasadniona, ponieważ stanowisko Sądów pierwszej i drugiej instancji narusza zasadę sprawiedliwości społecznej i bezpodstawnie wzbogaca wnioskodawców - nabywców lokali na pierwszej kondygnacji, a przyjęty przez Sąd drugiej instancji sposób naliczania wysokości dopłaty narusza zasadę ekwiwalentności.

Poddając analizie przedstawione przez skarżących przesłanki przyjęcia skarg kasacyjnych do rozpoznania, Sąd Najwyższy zauważa, że w żadnej z nich nie ma argumentów, z których wynikałoby, że wskazywane przesłanki zostały spełnione.

Zgodnie z orzecznictwem Sądu Najwyższego wskazanie, jako przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania istotnego zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.), nakłada na skarżącego obowiązek nie tylko sformułowania tego zagadnienia, ale, co istotne, przedstawienia wyczerpującej argumentacji, wykazania, że jest to zagadnienie nowe dotychczas nierozstrzygnięte, oraz że jego precedensowy charakter będzie miał znaczenie przy rozstrzyganiu spraw podobnych przez sądy powszechne. Uzasadnienie, zatem tej przesłanki wymaga od skarżącego szczególnej staranności w wykazywaniu „istotności” zagadnienia, które musi mieć charakter prawny. Nie ulega przy tym wątpliwości, że zagadnienie to nie może być pozorne, czyli m.in. nie może stanowić próby obejścia dokonanych przez sądy ustaleń faktycznych i oceny dowodów (art. 398³ § 3 i art. 398¹³ § 2 k.p.c.).

Skarżący nie sprostali powyższym wymogom. Problematyka wskazana w obu skargach kasacyjnych nie ma charakteru uniwersalnego zagadnienia prawnego, jest ściśle powiązana z rozstrzyganą sprawą i ustalonym stanem faktycznym oraz opiera się na jego własnej ocenie przez skarżących. Żądają oni w istocie nie rozpoznania abstrakcyjnego problemu prawnego, a odpowiedzi na

pytanie jakie powinno być rozstrzygnięcie w sprawie. Pozwala to na przyjęcie, że nie chodzi o przedstawienie istotnego zagadnienia prawnego, w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., a jedynie o spowodowanie poddania zaskarżonego orzeczenia kontroli kasacyjnej.

W art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., dotyczącym przesłanki oczywistej zasadności skargi kasacyjnej, chodzi o łatwo dostrzegalne, mogące mieć istotny wpływ na wynik sprawy uchybienia przepisom prawa. Według utrwalonej linii orzecznictwa Sądu Najwyższego, skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona w rozumieniu art. 398⁹ §1 pkt 4 k.p.c. tylko wtedy, gdy zaskarżone orzeczenie jest niewątpliwie sprzeczne z zasadniczymi i niepodlegającymi różnej wykładni przepisami prawa albo wydane zostało w wyniku dostrzegalnej w sposób pewny i niewątpliwy bez potrzeby głębszej analizy jurydycznej błędnej wykładni lub niewłaściwego zastosowania prawa (zob. np. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 28 lutego 2011 r., I PK 237/10, 23 listopada 2011 r., III PK 44/11, 24 lutego 2012 r., V CSK 225/11, 13 kwietnia 2016 r., V CSK 622/15). Jeżeli przesłanką wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest stanowisko skarżącego, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, to powinien on w uzasadnieniu wniosku zamieścić wywód prawny wykazujący takie kwalifikowane naruszenie prawa. Przytoczone okoliczności powinny jednoznacznie wskazywać na to, że w zasadniczym postępowaniu skarga kasacyjna zostanie rozstrzygnięta na korzyść strony, która ją wniosła (por np. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 20 października 2005 r., II CZ 89/2005, z dnia 10 sierpnia 2006 r., V CSK 2004/06, i z dnia 24 lutego 2006 r., IV CSK 8/06).

Skarżący nie wykazali aby w sprawie zachodziła tak rozumiana oczywista zasadność skargi kasacyjnej. Podali w sposób ogólny, że zaskarżone orzeczenie narusza zasady sprawiedliwości społecznej, bezpodstawnie wzbogaca wnioskodawców oraz narusza zasadę ekwiwalentności. Nie podali jednak jakie konkretnie przepisy prawa zostały naruszone, w jaki sposób i nie wskazali, że naruszenia takie miały charakter kwalifikowany, widoczny *prima facie*, bez potrzeby głębszej analizy oraz doprowadziły do wydania oczywiście nietrafnego orzeczenia.

Z tych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej uczestnika P.M. oraz skargi kasacyjnej uczestnika C. w P. do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

jw